

Statens Vegvesen Vegdirektoratet
Postboks 8142 Dep
0033 Oslo

Vår dato:
2011-03-31

Vår ref:
LLO

Deres dato:

Deres ref:

Høringsuttalelse - Bestemmelse om tidsdifferensiering av bompenger i vegloven § 27

Norges Automobil-Forbund (NAF) viser til Vegdirektoratets forslag til endring av veglovens § 27 ved å innføre mulighet for tidsdifferensiering av bompenger. Vi vil i den anledning få bemerke følgende:

NAF er en forbruker- og mobilitetsorganisasjon med over 525.000 medlemmer. Det er et overordnet mål for NAF å være en aktiv pådriver for utvikling av et transportsystem som tilfredsstiller enkeltindividets behov for mobilitet, og samtidig ivaretar fellesskapets krav til miljø og sikkerhet.

Et slikt transportsystem krever en helhetlig satsing og tiltak som gir gode, permanente løsninger.

Bakgrunnet for det utsendte forslag er å gi byer som har en ordning med bompengefinansiering av bypakker, mulighet til å fastsette midlertidige tidsdifferensierte bompengesatser for å regulere trafikken når værforholdene skaper fare for høy luftforurensing.

Høringsnotatet legger til grunn klare begrensninger hva angår omfanget av unntaksbestemmelsen med formuleringer som at bestemmelsen ikke kan brukes "i for stor grad" og at tiltaket kan settes i verk kun "når det er fare for akutt luftforurensning". Samtidig slås det fast at "dersom tiltaket settes inn for sent (...) vil det trolig ha begrenset eller liten effekt" og at "gjentagende bruk av den foreslåtte unntaksbestemmelsen ikke er et tilstrekkelig og formålstjenlig virkemiddel". NAF mener det er uklart både hvor ofte og over hvor lang tid unntaksbestemmelsen kan tas i bruk ved akutt luftforurensning.

NAF mener videre at forslaget ikke skisserer et tilstrekkelig treffsikkert virkemiddel. Tiltaket rammer tilfeldig i forhold til bilparken ved at det ikke er spesielt sannsynlig at det er de mest forurensende kjøretøyene som blir borte, ei heller de største som bidrar mest til oppvirvling av slitasjestøv fra veibanen. Tiltaket vil dessuten i begrenset grad ha innvirkning på den trafikken som kun foregår innenfor bompengeringene. I høringsnotatet heter det at "publikum bør forberedes på mulig innføring av tiltaket i god tid slik at trafikantene får anledning til å planlegge alternative måter å reise på" og at "kollektivtrafikken bør forsterkes de dagene man setter inn aktuelt tiltak". NAF stiller seg tvilende til at trafikantene vil kunne bli varslet i tilstrekkelig god tid ettersom det er snakk om akutte situasjoner.

Postadresse:
Pb. 6682 Etterstad
NO-0609 Oslo

Gateadresse:
Østensjøveien 14
Oslo

Telefon:
08 505

Telefaks:
22 33 13 72

Bankkonto:
Drift: 5005.06.20600
IBAN: NO81 5005 0620 600
Medlem: 5005.06.20007
IBAN: NO87 5005 0620 007

Bankadresse:
Den norske Bank ASA
Pb. 1171 Sentrum
NO-0107 Oslo

Swiftadresse:
DNBANOKK

Foretaksnr.:
NO 944 383 832 MVA

Forslaget sier heller ingenting om hva som anses som 'god tid'. NAF har heller ikke stor tro på at det vil kunne rekvireres tilstrekkelig med ekstraordinær kollektivkapasitet da det vil være begrenset i hvor stor grad byene og omlandet kan ha både materiell og personale stående på vent.

Akutte og kortsiktige kollektivtiltak vil etter vår oppfatning ikke endre folks reisevaner. NAF vil derfor ha et permanent og konkurransedyktig kollektivtilbud på plass først. Dette vil i henhold til flere undersøkelser flytte mange fra bil til kollektiv – og således virke forebyggende i forhold til lokal forurensning fra veitrafikken. Med et permanent, tilstrekkelig kollektivalternativ på plass, vil brukerne også lettere kunne akseptere og innrette seg etter regulering av bilbruk dersom det oppstår perioder med stor lokal luftforurensning.

Omleggingen av engangsavgiften i 2007, som ga vellykkete incentiver for å få flere CO₂-gjerrige biler i markedet, har ført til stor vekst av dieselbiler som igjen fører til utfordringer med lokale utslipp. Dette var en bevisst politikk fra myndighetenes side, og NAF mener at man ikke kan "straffe" trafikantene i ettertid for å følge myndighetenes oppfordringer ved valg av bil. NAF mener at en helhetlig omlegging av bilrelaterte avgifter må til for en videre utskifting av bilparken som også tar hensyn til lokal forurensning. Vi henviser til vår rapport "Norske bilavgifter – NAFs innspill til et helhetlig avgiftssystem" utgitt i februar 2011 for en utdyping av dette.

Høringsnotatet påpeker at det bør gjøres nærmere rede for hvorvidt tidsdifferensiering av bompenger vil gi en ønsket reduksjon av trafikken. NAF mener dette skulle vært gjort nærmere rede for før man nå vurderer en unntaksbestemmelse i veglovens § 27.

Til slutt vil NAF peke på det uheldige i å bruke trafikkregulerende tiltak i innkrevings-systemer som er etablert ut fra finansieringshensyn. Dette kan gi uheldige utslag for de vedtatte prosjektene som ligger i en bompengefinansiert bytransportpakke. Videre er innkrevingspunktene plassert utfra et finansieringshensyn og ikke utfra et reguleringsformål. De har derfor ikke nødvendigvis optimalt plassering ut fra trafikkregulerende hensyn.

Konklusjon:

NAF har selvfølgelig forståelse for behovet for å bedre luftkvaliteteten, også ved akutte situasjoner, men mener at det foreliggende forslag ikke vil bidra til at vi når målsettingen om de gode, permanente løsningene.

NAF mener at en eventuell lovendring må settes på vent og konkretiseres i tråd med ovennevnte. Vi finner m.a.o. ikke å kunne gi vår støtte til det foreliggende forslag til lov om endring i veglov av 21. juni 1963 nr 23 § 27.

Avslutningsvis takker vi for at vi ble gitt anledning til å komme med våre synspunkter.

Med vennlig hilsen
NORGES AUTOMOBIL-FORBUND
Avd. Politikk og Forbruker

André Fimreite
Seniorrådgiver

Line Lillebø Osfoss
Politisk rådgiver